

Emprenedoria social i design thinking

No tot projecte emprenedor busca només guanyar diners. La emprenedoria social resol problemes de la societat o del planeta generant, a més, ingressos que la fan sostenible. El design thinking és el mètode per a arribar a eixes solucions posant sempre la persona al centre.

Temps estimat de lectura: ~22 min · Resultat
d'aprenentatge (RD 659/2023, Annex V): RA5 — Analitza la
viabilitat de la xicoteta empresa, valorant el seu impacte
social i la seua contribució al desenvolupament sostenible.

“

*Emprendre no és només
maximitzar beneficis. Existixen
empreses que persegueixen un
impacte social o ambiental com a
objectiu principal i fan servir
ferramentes empresariais —vendre
un producte, facturar, contractar—
per a sostindre'ls.*

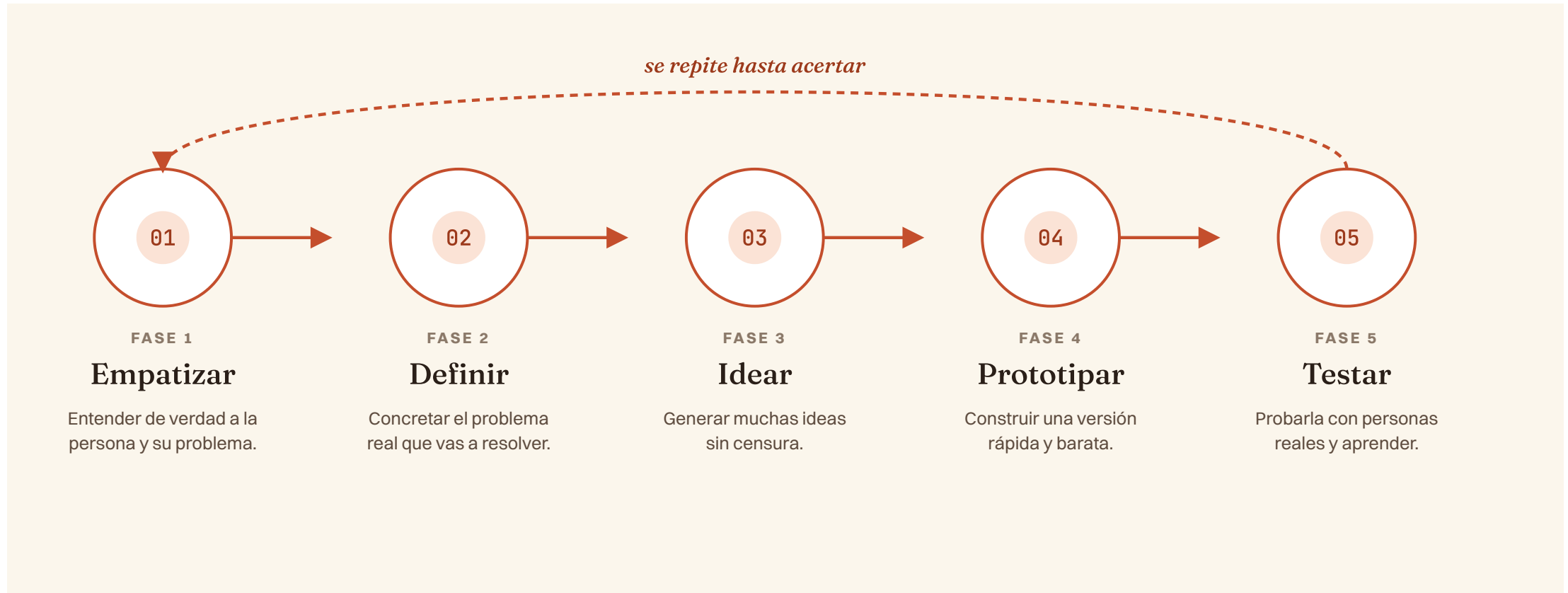
EL CAS

Auara destina el 100 % dels seus beneficis a projectes d'aigua potable en països...

Fins ara hem tractat el projecte emprenedor sobretot com una manera de generar ingressos. Però emprendre no és només guanyar diners: cada vegada més projectes naixen per a resoldre un problema social o ambiental i, ahora, sostindre's econòmicament.

Poden mesclar-se empresa i missió social sense que una destruisca l'altra?

El design thinking és iteratiu: empatitzar, definir, idear, prototipar i testar — i tornar a començar fins a encertar.

El carret de la compra que IDEO va redissenyar en una setmana en directe a la...

La fase d'empatitzar és la que distingix el design thinking d'altres metodologies: es comença per les persones, no per la tecnologia ni per la idea de negoci. És exactament el motiu pel qual encaixa tan bé amb l'emprenedoria social.

§ 3

Lideratge ètic: dirigir un projecte amb valors

L'emprenedoria social exigix un tipus de lideratge distint. El lideratge ètic és el que pren decisions coherents amb uns valors, encara que a curt termini costé diners o esforç. No és un adorn: en un projecte social, la confiança de clients, voluntaris i finançadors és el principal actiu, i la confiança es construeix amb coherència.

§ 4

Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

El 2015, els 193 Estats membres de l'ONU van aprovar l'Agenda 2030, que fixa 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i 169 metes concretes per a erradicar la pobresa, protegir el planeta i garantir la prosperitat per a tots.

§ 5

L'economia social: empreses amb una altra lògica

Mondragón: la major cooperativa industrial del món va nèixer d'una escola...

L'emprenedoria social no sorgix del no-res: es recolza en un sector econòmic amb identitat pròpia, l'economia social. A Espanya la regula la Llei 5/2011, de 29 de març, d'Economia Social, que la definix com el conjunt d'activitats econòmiques i empresarials que persegueixen l'interés general o l'interés dels seus membres, anteposant les p...

§ 6

Finançament socialment responsable

El risc del 'rentat d'imatge' social

Un projecte social necessita diners com qualsevol altre, però sovint busca fonts coherents amb els seus valors. Les principals: Banca ètica. Entitats com Triodos Bank o Fiare Banca Ètica que només financen projectes amb impacte social o ambiental positiu i que publiquen en què invertixen el diner dels seus clients.

8.1 · Dissenyar un projecte social amb design thinking: el cas del menjador escolar que tira menjar

Enunciat Un equip d'FP detecta que el menjador del seu centre malbarata molt menjar cada dia, mentre hi ha famílies del barri en dificultats. Volen muntar un projecte d'emprenedoria social....

Empatitzar. L'equip parla amb tres actors: el personal de cuina (per què sobra menjar i quant?), famílies del barri en dificultat (què necessiten realment i amb quina dignitat?) i la direcció del centre (quines normes sanitàries i de responsabilitat existixen?).

Definir. Frase de problema: «Les famílies en dificultat del barri necessiten accedir a menjar digne i de qualitat, perquè el que sobra cada dia al menjador escolar es tira per falta d'un canal organitzat per a aprofitar-lo a temps.»...

Auara és —jurídicament i conceptualment— una empresa social, figura reconeguda a Espanya a l'empara de la Llei 5/2011 d'Economia Social. És empresa perquè ven un producte, factura, paga impostos, contracta treballadors, assumix riscos comercials i competix al mercat.

§ 7

Connexió amb el teu projecte emprenedor

Tanques esta unitat incorporant al pla d'empresa de la Unitat 9 tres elements: la dimensió d'impacte del teu projecte (quin problema social o ambiental aborda i com el mesuraràs); el o els ODS amb els quals connecta de veritat; i, si escau, la forma jurídica de l'economia social i la font de finançament responsable que millor encaixen.

§ 8

Glossari

Emprenedoria social. Creació d'una organització que resol un problema social o ambiental amb ferramentes empresarials, de manera econòmicament sostenible.

Innovació social. Solució nova i millor a un problema social que el mercat i l'Estat no resolen bé per si sols. Triple bottom line.

§ 9

Per a aprofundir

Brown, T. (2009). Change by Design. HarperBusiness. El llibre de referència del CEO d'IDEO sobre design thinking; explica el mètode amb casos reals. Yunus, M. (2008). Un mundo sin pobreza: las empresas sociales y el futuro del capitalismo. Paidós.

§ 10

Preguntes per a reflexionar

L'emprenedoria social busca un doble resultat: impacte i benefici. Creus que sempre es poden sostindre els dos alhora, o arriba un punt en què cal sacrificar-ne un per l'altre? Pensa en un exemple concret on guanyar més diners implicaria reduir l'impacte social. El design thinking comença per empatitzar amb la persona afectada.

Fins aquí la teoria

Continua al llibre de la unitat.